

... de la 108 in septembrie; mercurul
... si dominica; in septembrie cu
... numai de doue ori.

Pretulu pentru monarchia:
 unu anu . . . 10 fl. — cr. v. 2;
 diuimetate de anu 5 " " "
 unu patrariu . . . 2 " 50 " "
Pentru Romania si strainetate:
 unu 30 franci;
 diuimetate de anu . . . 15 "

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la si prin dnis
corespondenti ai nostri, la tote postele, si
de a dreptulu la Redactiune, Stationsgasse
Nr. 1. unde sunt a se adresa tote cote
prevescu joi'a. Cele nefrancate nu se pri-
mescu, cele anonime nu se publica.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de
caracteru privat, se raspunde cate 6 cr. de
linia; repetitiile se facu cu pretiu scoditatu.
Tazasa exariale de 30 cr. v. a. pentru
odata, se anticipa.

Insciintiare si provocare.

Mai avendu noi a scote vr'o 10 pon'
12 nri din acesta foia pon' la ineeta-
rea ei, primimu prenumeratiuni si numai
pentru acesti'a, — cari au se continue a
totu mai interesanti, ca pretiulu de 1 fl.

De altminte mai dispunemu de nri
de la inceputulu patrariului din urma,
de cate-va pucine esemplarie comple-
te si de la inceputulu anului si suntemu
gat'a a le da celoru ce ar dori a ni le lua
la pretiulu intregu. —

Restantiile nostre la domni abonenti
sunt peste 1000 fi; si cam totu atatu de
mare este nrulu articiloru si corespon-
dentiiloru din publicu, ce ni jacu pe me-
re nepublicate. Noi ne vomu adoper'a a
publica macar cele de importantia mai
mare si cele ce cuprindu rectificari si
justificari. Rogamu si noi pre restantiarii
nostri, se se adopere a se achita cu noi!

Redactiunea.

Budapesta, in 6 dec. 1876

Incurcatur'a, confusiunea, neliniscea si
perplexitate — au cuprinsu spiretele din
aferele mai inalte, si acesta atatu pentru ce-
le interne, catu si pentru cele externe; si
reulu merge oblu, spre culme, si — „dies ille
dies irae,” isband'a netrebniciei si abuzului
de putere de diece ani, par' ca deja se aude
batandu la usia.

Bine ca publiculu celu mare, millioanele —
inca nu conosciu, mintea lor cea simpla —
inca nu petrunde, si caracterulu celu usioru
alu inteligintiei moderne — inca nu cuprinde
periculu in totalitatea sa; caci altminte ar
trebui se se imbrace toti in doiu si se-si bage
capulu in cenusieriu, si — se desepere!

Pentru ca se nu fimu tacati de pessi-
misti si essageratori vomu cita mai multu
vocele domnilor si ale organelor lor, ca se
faca ele marturia publicului nostru asupra
situatiunei.

„Ellenör,” organulu personale alu d-lui
Tisza scrisse mai de unadi:

„Cutesamu a afirma, ca Ungaria si —
mai impede vorbindu, natiunea magiara, din
timpulu caderei sale la Mohaci, nu s'a aflatu
intr'o crise mai mare ca cea de astadi! Aici
in tiera ne isbira grele calamitati elementari,
si mesurile nesocotite ale celoru chiarati d'a
face economi'a statutului; er din afara situa-
tiunea este asi'a, ca — precandu orcanulu sla-
vnicu alu furiei de estensiune muscalésca tur-
ba si ni amenintia essistintia sementiei, de
alta parte, intréga intieptiunea sierpésca, cu
tote viperele diplomatiei bancali si-tisnescu
veninulu contra conditioniloru materiali ale
essistintiei nostre!”

„Unu capu d'opera de confusiune poli-
tica” — o numesce pre nimeritu acesta situa-
tiune a Monarchiei — „D. Z.” din Viena, si
deja mai tota lumea pricepe ca este resulta-
tulu directu si genuinu alu — intieptiunei
lui Deak, si alu mintei si omeniei magiare,
carei la 1867 a fost data pre mana Monar-
chia.

Dualismulu austro-magiaru din capulu
locului n'a fost de catu o alotria in contra
tierelor si poporeloru fidele ale Monarchiei
abisburgice; prin urmare elu mai curendu séu
mai tardiu trebui'a se-si faca de capu si se
aduca nespusa stricatiune tuturoru cati l'au
primitu si spriginitu. Noi din momentulu con-
ceptiunei sale si pana astadi — n'am incetatu
a spune si a areta acesta. Acuma deja tote
prevederile si predicatorile nostre au pornitu
spre implinire cu grosulu! —

In caus's, propriamente conflictulu pen-
tru Banc'a dualistica — nici vorba de vr'o
complanare! Tisza si cu ai sei tiene mortisiu
la combinatiunile din maiu; cameradei'a de
peste Laita nu va se auda de acelea, si adeca
cea din Senatululu imperiale — pentru ca le
s'a absolutu tele si daunose, er ministeriulu
— pentru ca, in faci'a acestei declaratiuni,
nu are speranti'a de a le trece prin parla-
mentu.

Tisza inféra de perfida acesta tienuta
de din colu; cei de din colu inféra de lotrésca
pretensiunea domnilor magiari, si intr'o con-
ferintia forte numerosa, ce tienura domineca
trecuta, in unanimitate luara decisiunea, ca
— fora prejudetiu pentru votulu loru in pri-
vintia celoralte arangiamente dualistice, de
felu nu primescu nici ideia unei Bance
dualistice.

Monarchulu chiam'a pre Ministri Lasser
si Pretis in coci si — domineca si luni, in
Gödölló si Buda si-puse tota truda spre a
mediloci o apropiare si a conjura o crise in
acestu momentu fatale; dar — fora nici catu
resultatu!

Quid nunc? — La acesta intrebare ni-
mo nu scie se deé unu respunsu. Pusetiunea
ambeloru Ministerie si ambeloru parlamente
este sguduita, si nodulu gordianu este depusu
in manele Prenaltiatului. Ajute-i Ddieu, ca
se-lu deslege, ori rumpa — intru folosulu,
spre salutea poporeloru insetate de dreptate
si ingretiositate de atate ticalosie domnesci! Intr'
aceea situatiunea — ori-ce alt'a pote dovedi,
numai un'a nu, nu aceea, ca acesta Monarchia
ar fi un'a si sanetosa. —

Relatiunile Monarchiei nostre cu strai-
netate si anume in cestiunea orientale, le
apretiuimu specialmente mai la vale, er aici
ajunge a atinge, ca „D. Z.” din Viena, din
cuvintele ce dilele trecute rosti principele
Bismark la trei ocazioni, constatandu ticalos'a
situatiune si rola a Austro-Ungaria, suspina
astfelu: „Pana la atai'a ne-a adusu fericitu
stepanirea de cinci ani a contelui Andrassy!”

Cu privintia la Oriente trebuie se atin-
gemu, ca in Russia si Turcia deja tota
lumea considera resbelulu de neevitabile si
inceperea lui in data la espirarea armistetiulu.
„R. Mir.” ca mai mare foia din Petropo-
le spune pre facia, ca „in primulu actu alu
dramei din Oriente s'a lucratu pentru elibe-
rarea Bosniaciloru si Hertegovineniloru, alu
duoilea si celu din uima actu are se implante
stindartulu libertatii tuturoru poporeloru
crestine pe ruinele Imperatiei otomane bar-
bare.”

„Lupt'a se va continua adeca pre alta
base si cu alte puteri. Trupele Serbiane voru

forma arip'a drepta a armetei ruse.” — Aci
incape intrebarea: Ore muscalulu nu calcula
pe ostirile romane ca pe arip'a stanga, pentru
partile de la Silistria spre Dobrogiu, locuite
mai vertosu de Romani si — dora predestina-
te Romaniei? —

Destulu ca in facia acestora, Burselu
nostre nu mai esu din friguri, si calamitatea
finantiaria la noi este in permanentia. —

Budapesta, in 6 dec. —

Cele mai noue sciri din strainetate le in-
siramu scurtu — in urmatoriele depesie:

Din Bucuresci sub datulu de ieri se
anuncia:

„Ieri nopte, cu cea mai mare intetire se
spedara prin trenuri speciali optu baterie
complete si cu alu patrulea regimentu de li-
nia — la Calafatu, pentru miscarile Turciloru
de peste Dunare. De altminte in prevederea
evenimentelor Materialulu din arsenalu si
archivele de statu deja se muta din capitala la
Tergoviste in munti.” —

Din Petropole totu de ieri se anuncia:

In tipografi'a universitatei din Moscva
s'au tiparitu 100,000 de proclamatiuni roma-
ne si s'au tramisu la Chisenew, pentru de a se
imparti prin Romani in data la trecerea ar-
matei rusesce peste Prutu.

Din Constantinopole se suna, ca

„Representantii poteriloru pe tota diu'a
tieniu conferintie prealabili fora Turcia, pentru
d'a statori bazele si program'a congresului
diplomatecu.

Din Londra resufa, ca —

Guverniulu Angliei pacteza cu Russia,
pentru o complanare amica a intereselor am-
beloru puteri in Oriente. —

Si-a deschisu si elu budiele!

E vorb'a de Bismark, pre carele deja
lu-numisera „Sánx,” fiindu — nu voi'a
se-si spuna si elu sentintia in marea si
ardind'a cauza séu incurcatura orientale.

Vinerea si sambat'a trecuta dede
elu banchete parlamentari si — par' ca
din adinsu ar fi cautatu acele ocazioni,
abia le apuca, ca se vorbésca cãtra lume
cu paharulu in mana, adeca priu toaste.

A tienuta toaste lunge, de buna sé-
ma ca se intréca pre Lord Beaconsfield;
a si spusu lucruri despre cari deja vor-
besce tota lumea, din cari insa mai ver-
tosu domni nostri ambla a-si storce ca-
pitale, macar ca — dupa noi, eri catu
storcu, nu curge decatu seracia gola!

Bismark nu si-a perdutu tota spe-
rantia de pace; totusi resbelulu impare
neevitabile si dupa densulu.

Bismark anuncia ca Germania tre-
bue se fie neutrale, si — deca resbelulu
nu se va poté impedeá, acela se se mar-
ginésca intre Russia si Turcia; in con-
tra localisarii resbelulu nici Anglia nu
este!

Austria este intr'o stare forte incur-
cata; dar Bismark declara ca — ea tre-

buc sustienuta, si ca Germania nici intru unu casu nu va permite dismembrarea ei; elu a nume nu va spriginii o politica ce ar merge spre spargerea Austriei, ba chiar candu Austria ar deveni amenintata in essistintia ei, ar fi momentulu, unde Germania ar trebui se-si parasésca statulu de reserva!

De altminte Bismark tiene ca retacescu cei-ce credu bagatela poterea de viétia a Austro-Ungariei. —

Prin aceste respicari foile domnilor nostri credu eclatantmente reconoscuta valórea politiceii lui Andrassy, si unele mai adaugu, ca Bismark ar fi disu, cumca „deca la unu casu de periclu, Imperatulu Franciscu Josefu in uniforma de generale de honvédi s'ar areta in Buda-pesta, poporulu intregu, neconsiderandu veleitatile constitutionalu, cu entusiasmu ar alerga si s'ar insira in jurulu lui!“

Acesta figura retorica noa ni se pare multu mai presta, de catu ca s'o credemu posibilu si serioasa in gura lui Bismark. Dlu Bismark conósee, noi suntemu convinsi, tristele imprejurari interne la noi, pentru cari chiar s'a rostitu ca Austria este intr'o stare forte incurcata, si deci nu se pote se nu scie, ca incurcatur'a prin cine s'a causatu; conósee, suntemu convinsi, cumca poporele sistematecamente impilate si despoiate nici capacitatea de entusiasmu n'o mai posedu, si chiar deca ar mai posede-o aceea de felu n'ar prorumpu in flacara la vederea uniformei de honvédi!

Principele Bismark desi prin amicitia uniformei, in carea paradesa atatu de mandru piticulu si portatulu de nasu c. Andrassy, deca intr'adeveru ar fi facuto, de buna seama a potutu numai a-si bate jocu de domni magiari ca de nesece copii prosti, cari credu ca prin honvedii loru voru conjura periculu ce assiste si nu se mai pote ascunde pentru chiar essistintia Austro-Ungariei!

Ori cum in fine, din gura dlu Bismark lumea intielese, ca Germania nu numai va fi ea passiva facia de resbelulu russo-turcescu, ci va starna ca se remana passive si celeialte poteri mari, pentru ca Russulu neconturbatu de nimenea se pote invetiá mnte si ómenia pre barbarulu de Turcu. Er frasele ce adause acestei dechiaratiuni pre importanti a sale, sunt numai pentru copii politici. —

Adausu:

Dóra pentru ca se puna capetu ilustrunilor nebune pria intepretatiuni false, dlu Bismark, dupa cum tocmu ni aduce telegrafulu din Berlin, ieri marti, profita de ocaziunea unei interpelatiuni, pentru de a respica in parlamentulu Imperiului ca — „pre eátu timpu sta elu in positiunea sa, nu va succede a produce ruptura in legaturele secularu de amicia cu Russia;“ — mai departe ca — „aliantia celoru trei Imperati susta inca in deplina valóre, demna de numele ei; — ca: chiamarea Germaniei in momentu este, a face pre medilocitoria in tote partile,

si aci Russia este segura de spriginulu Germaniei; si se spera ca intru Anglia si Russia se va ajunge o intelegeru in privintia diferintieloru; deca nu, treb'a va ajunge la arme, si atunci — se va nasce o noua situatiune, asupra carea astadi nu se pote da deslucire!“

De aci este invederatu, ca Germania este cu Musucalulu pentru ori-ce eventualitate, si ca MSA Imperatulu nostru, este legatu de aceea si politica prin aliantia cu cei duoi Imperati; in fine ca — de magiarii nostri, de simpathele loru turcesci, si de dualismulu loru, pre care si Pau facutu conditione si elementu de viétia, in sferele dicidiatorie — nime nu ia nici o notitia!

In fine luamu spre sciitia, ca principelu Bismark motiva spriginulu acordatu Russiei si dreptulu acesteia de intrevenire in Oriente — prin aceea, ca se face „din simpathele pentru poporele de o lege, spre scopulu civilizatiunii loru.“

De aci pricepem, ca — nu fora cauza unu dd. Miaistri magiari se sprima ca tra amici, cumca si-au uritu dilele vietii!! —

Politica de astadi a Romaniei,

deca intr'adeveru ar fi atatu de buna, pro catu ea este laudata in mai multe foi franceze si italiene, si d'alta parte suspicionata si cartita in foile domnilor austro-magiari, — ar trebui se ne incante si imple de cele mai bune sperantia pentru veitoriu.

Ori-cum, noi ne sentimu oblegati, asiá precum luaramu mai de multe noi notitia despre atacarea si condamnarea acelei politice prin foile domnilor nostri, macar cate o data a atinge in fola nostra si despre laud'a ce i se canta aceleiasi politice din alta parte. —

„Mem. diplomatique“ din Parisu, reflectandu la misiunea d-lui Ioanu Ghica in Anglia, se sprima astfelu:

„Dlu Ionu Ghica si a terminatu misiunea cu rezultatul fericitu. A avutu intalniri cu lordulu Derby si cu toti barbatii politici mai insemnati din Anglia, si i-a succesi a li inspira interesu pentru principiulu de neutralitate alu Romaniei, esortandu ca acesta causu se devina obiectu alu conferintiei diplomatice. —

Totu numitulu organu semi-oficiale din Parisu se sprima asupra primirii agentelui Romaniei la guvernulu Republicei franceze asiá:

„Relatiunile Francei cu Romaniaa nici una data n'au fost mai cordiali si mai amicali, decatu sunt ele tocmu astadi. Acestu micu statu, care a aretat mai multa intieptiune de catu multe state mari, incepe a culege fraptele politicele sale leiali si prudente. Tote cabinetele i dau spriginulu loru si press'a intréga reconósee escelentia sa atitudine.“

Pona si „Journ. d. Deb.“ care alta alta data nu se areta de felu justu ca tra Romaniaa, acuma a ajunsu a reconósee ca — „Guvernulu romanu, in crisea orientala, a urmatu o linia de portare pre corecta, prin care a meritatu dupa dreptate consideratiunea de care se bucura la poteri.“

Dar nu numai politica esterna internationale, ci tocmu asiá se lauda in Francia si politica interna a stepanirei romane de astadi.

Dlu Em. d. Girardin in „La France“, luandu notitia despre libertatea de pressa, cum a regulato dlu Stasescu, si despre proiectulu de lege alu d-lui Ionu Brateanu, pentru prevederea cu proprietate de pameatu a inuratieloru, si admirandu intieptiunea politici patriotice a acestoru mesare eschiana:

„Je souhaite a mon pays la liberté comme en Roumanie!“ —

Dupa o lauda atatu de mare si generala in atinsele staturi mari, acum se mai veddu si urmarile faptece.

Atat'a — par' ca nu ni mai pote fi iertat' a ne mai indoi, ca Bosnia, Bulgaria, si Hertiegovina, voru fi emancipate din jugulu barbaru si ca prin acest'a nationalitatea serbo-slava — serbeza triumfulu reinviarii!..

Mai notamu aici, dupa „Romanulu“

Inca urmatóriele voci de glauda si reconosciintia si in grele imprejurari de astadi de cea mai dulce consolatiune pentru Romani.

„Le petit Moniteur“ din Parisu enerrandu si elu, cum la verificarea titlulu de deputatu alu d-lui maioru Pilatu in Camera Romaniei, venindu vorb'a ca acestu domnu in 1870, fora cere voi'a guvernului a mersu de s'a batutu pentru Francia, si asiá dara servindu intr'o armata straina, fora voi'a guvernului seu, de si prin bravura sa a castigatu legiunea de onóre, totusi conformu constitutiunii si-a perdutu calitatea de cetatanu romanu si n'ar pote fi verificatu in Camera, — si continua articolulu astfelu:

„Atunci unu deputatu lua cuventalu si dise:

„Se ni aducemu a minte de anulu 1870, atunci candu, in facia nenorocirilor Francei, deputatii cari ne-au precesu aci, votau o adresa unde erau urmatóriele cuvinte: „Acolo unde va fi drapelulu francesu, acolo voru fi totu-de-una anim'a si simtiemtele Romaniei!“ (Aplause) Ei bine, dlu Pilatu, inspiratu de spiritulu acestei adrese, s'a dusu se repesinte anim'a si simtiemtele Romaniei la umbra drapelulu francesu. elu s'a dusu se si puna spad'a in servitiulu Francei. Trebuie se i multiamimu, trebuie se fimu mandri de purtarea sa si departe de a starni in a cere invalidarea mandatulu seu, se lu proclamamur deputatu in unanimitate si fara a mai continua discutiunea.“

„Se trece la votu si maiorulu Pilatu e admisu in unanimitate, in aplausele intregu adunari!“

„XIXeme Siécle,“ vorbindu despre aceiasi incidentu, lu rasociése de urmatóriele redessam:

„Francia va sta multu timpu fara aliatu; caci e de notorietate is orica, ca nu are cineva aliatu de catu atunci candu e destulu de tare pentru a nu mai ave nevoia de densii. E insa o adeverata mangatara pentru noi, in nenorocirea care ne napovara, a sei ca o mica natiune a Europei, mare prin anim'a sa si demna mostenitóra a acestoru Romani, a caru limba si nume la pastratu, si tuesce destinatele sale cu ale nostre si se asocieza printr'o declaratiune solemna cu slabinéa nostra momentana. Multiamimu din fundulu animei acestoru curagiosi amici din Francia dunarénu, si nu disperamu de a-le proba o data reconosciintia nostra.“ —

Auditi voi, domni magiari; astfelu se vorbesce in eroica si generosa Francia despre Romani, si voi — totu credeti ca o se li impededati in veci cultur'a si redicarea nationale! —

Resbelu officiosu; intrevenire armata tolerata; neutralitate medilocitoria.

A fost lasatu tempulu nostru mintunosu si monstruosu, a stabili si ilustra dupa tote formele aceste concepte, pre cari le scrieram in fruntea acestui articulu.

Alta data, si a nume de candu istoria a inceputu a ni insemna pre paginile ei resbele intre popore, si tiente resp. intreventiuni straine in atari resbele, lumea observá regulele ca:

Cine intr'unu rebelu între două popore, directu sau indirectu, constatabilmente spriginesce pre unulu dintre beligerenti cu arme si bracie, comite si resp. provocă facia de celalaltu beligerante unu „casus belli.“

Cine — neprovocatu de vecinu său, ocupa cu ostirile sale o parte a teritoriului acestui, măcar sub ce feliu de pretextu, comite violare de dreptu alu gintiloru si fapt'a sa este „casus belli.“

Cine — peste teritoriulu său sufera să treacă pre facia arme si soldati dintr'o țieră vecina, pentru ca să atace pre altu vecinu, acel'a comite actu de ostilitate contra atacatului vecinu si — produce unu „casus belli.“

Astadi lumea, seu adeca diplomația si politic'a moderna mai nalta, ori mai raționala, propriamente mai ticaloasă, mereu introduce distinctiuni, si priu acesteia statorosește definițiuni, ce forte tare diferu de vedenie si esser-ciele de pana acuma.

Russia, de 4—5 lune de dile tramise pre facia voluntari in Serbia si gramede de arme si munitiuni, si voluntarii russi formara legiuni, formara samburelo armatei si resistentiei serbiane in contra Turcului, — totasi acest'a nu este ostilitate, nu este „casus belli“ ci — dupa Marele Bismark, este numai „rebelu oficiosu“ alu Russiei contra Turciei, care nu are indreptatiese pre Turcia la nici unu gravamine, la nici o cerere de satisfaciune!

Adeca: „rebelu oficiosu“ este, candu astadi o putere, for'a dechiară rebelu alter'a, spriginesce pre inamiculu ei cu arme, cu soldati, cu munitiuni, in sa nu tocmai de a dreptulu sub numele propriu, ci sub firma publicului privatu! Si astfelu de rebelu este permis — dupa celu mai modernu dreptu alu gintiloru.

Romania prin ager'a si practic'a minte a lui Kogalniceanu, aduce pe Turcia să recunoască si respecte neutralitatea Dunarei, dela Adacate pon' la Timocu, dar — sub conditiunea — firesca, ca transportulu de armati, si arme si munitiuni pe sem'a Serbiei si a rescolatoru se fie eschisu. Intr'aceea Dunarea de giosu in tota estinderea ei, si partea ei dintre Turnu Severin si Cladova specialmente, se face vehiculu armelor si munitiuniloru si voluntariiloru din Russia pentru Serbia in contra Turcului, dar — ast'a nu vatemă conditiunea de neutralitate, nu este „casus belli“; faci tôte acele transporturi figurau sub firme private si guvernata Romaneii, for'a denunțiant special, nu pôtea interveni in contra transportatoru privatiloru!

Tota lumea recunoște că Russia nu face gluma cu planulu si oțernea sa d'a ocupă Bulgaria ca de garantia pentru reforme autonome și țieriloru slave rescolate. Anglia si Austro-Magiaria cî respoteri îndeamna pre Turcu a se opune acelei ocupatiuni cu arm'a si promitu totu ajutorulu posibil; magiarii insceneză in tota țier'a lor, priu copili lor demonstratiuni in favoarea Turcului si in contra Muscalului, dar Bismark — face să pricepa mai vertosu Austria că: se espune la periclu de mörte, ba chiar provocă atare, prin pasire directa in contra planuriloru Muscalului in Oriente, ci că — mai bine ar face a se acomoda necesitatei momentulu, si astfelu indirectamente a paralisa reulu de care se teme. Anglia adeca, să insceneză „rebelu oficiosu“ Austro-Magiaria — „ocupatiun paralela.“ Mai lamuritu: Anglia se continue in mesura mai mare ca pana acuma a da Turcului bani, arme, munitiuni, svaturi si inventatori; Austria se stee gat'a cu ostirile ei in Croatia si Dalmatia, si cātu Russulu va intr'a in Bulgaria seu si numai in Romania, ostirele Austriace se intre si se ocupe Bosnia si Hertegovina, nu ca inamicu, ci ca amice Turcului, spre paraksarea drepturiloru ce dora si-ar poté formă Russulu dinu ocupatiunea Bulgariei!

Turculu — ocupatiunea austriaca, fiindu că Austro-Magiaria i este amica, n'o

considera de actu ostile, de „casus belli“; ér Marele Bismark lu-invétia, să considere totu din asemenea punctu de vedere si ocupatiunea Muscala, si astfelu să incunjure rebelulu! —

Aci a ajunsu pon' acuma desvoltarea cestiunei. Că — voi va Turculu să primésca capacitatea lui Bismark, si că — in casulu decz ar primí-o, cari ar fi sortile seu conseciente conferintei si a reformeloru introducende? — astea sunt întrebări inca neradicale la ordinea dilei. Vorb'a e, cî prin feliu de feliu de interpretatiuni de concepte si reguli internationale, demne de mintea si anim'a omului de feru din Berlinu, se lucră seriosu, si — nu fora sperantia de succesu, a evita conflagratiunea cea mare si a ampută si regularisă pre Turcia, a sană pre acestu „omul bolnavu,“ far' o mal de parte fortia fizica. ci prin narcotizare de buna voia a sa!

Si acestu planu mai constituie sperantia de pace a principelui Bismark, carea deca sar realisă, ar formă — ce mai precedente pentru „omulu bolnavu nr. 2“ din vecinetate, carele patimesce in asemenea gradu de acelasi morbu ca si Turcia, si despre carele Bismark anuncia tocmai, că — firesce de ocamdata, nu va permite să i se amenintie esistentia si integritatea; ér Muscalulu, celalaltu camarad-medicu, inca de mai nainte anuciase, că nu are intentiunea d'a se atinge de viétia lui sguduita; dar că va trebui elu să si reformeze organismulu internu.

Da, să cređa cetitorii nostri, că — acest'a este fazea in carea ne aflăm in acestu momentu cu caus'a orientale, —

Numai inca in privinti'a Romaniei

nu explicardmu din destulu situatiunasa si sperantiele ei, si bazele acelor sperantie. Éca pe scurtu si acesta aplicatiune.

„Romania este si spera a remané neutrale.“ Asia suna sentintia politiciloru din Paris, din Roma, din Berlinu si din Bucuresti; ba dlu Ionu Ghica se dice a o fi adusu bine sigilata, tóta acesta sentintia si in Londra!

Ori cātu de paradoxa impare ea, cele mai susu desvoltate ni dau la mana cheia enigmei.

Romania stă in arme; dar armele, pentru casulu mai susu amintitu, si de domni de la carma in Bucuresti secuvamente asteptatu, adeca de ocupatiunea Muscala in Bulgaria fora resistentia, cu permissiunea seu celu pacinu comventra poteriloru mari, — armele romane ar fi numai medilocitorie la trecerea Muscaliloru prin țier'a romanesca, ca să nu se vatemă neutralitatea romana facendu-se țier'a teatru de restelu!

Aci'a impare — ce e dreptu, chiar scintita; in sa pentru aceea ca totu este adeverate. Ostirile romane, admitendu-se ocupatiunea Muscala in Bulgaria, voru avé roia si resp. chiamarea, d'a escortă preste teritoriulu neutrale romanescu — armatele muscale, a li deschide unu arumu si resp. o zona quasi estrateritoriale, pentru d'a trece ele la loculu destinatiunei lor.

Nici ca acest'a nu se mai poté astéptă astadi, si acestu casu nici că la mai atinsu v' unu diariu; totusi casulu nu este tocmai fora essemplu si analogia in trecutu, nota bene in secretele politice. Căci, — dupa a nostra secura informatiune, a fost la an. 1854, tóma'a, candu rebelulu între Russia si Turcia si cu aliatii acesteia, cu Francia si Anglia deurgia in Crimea, ér Romania se află ocupata de Austria si la unele puncturi de Turcu cu Omerupasiá. Ocupatiunea austriaca se bagase in principate, ca să eschida din ele invasiunea straina, adeca să eserceze unu dreptu, care era alu țieriloru, dar pentru alu carui esserciare ele erau pré slabe. Va se dica: Austriacii întocuiiau pre Romani. Atunci Turcii pretindendiun trecere libera peste țier'a ocupata de Austriaci — in cole spre Besarabia, pentru d'a atacă seu amenintia pe Muscalu, Austriacii

la inceputu nu voiau nici să auda de asiá ceva, in sa apoi la starăntiele Angliei si ale Francei au trebuitu să se invoiesca a deschide trupeloru turcesci o cale si resp. zona in cole spre Pruta. Turcii si-au si inceputu miscarea; dar in mediloculu mersului planulu sa schimbatu si ostirile turce imbarcandu-se la Varna, au trecut in Crimea.

Generatiunea de astadi este mai a naibei de cātu tôte, si — Bismark este marele ei profetu! Numai — nedisciplinabilele Turcu să nu faca vr'o dunga grósa peste aceste fine combiaatiuni. —

Lectorii nostri, cari au unu picutiun de perspicacitate politica, voru precepe din cele insirate, că la ce are omenimea a se mai asteptá, pe langa astfelu de ideie si principie, astfelu de morala a celoru ce conduc astadi sortile popóreloru. —

„Dar de altmintreliá — ce ajunge cuventulu in faci'a volniciei?!“

Astfelu suspina astadi domni magiarii, si a name asiá scrie in fruntea sa „P. Napló“ de dominea trecuta, luandu notitiu că — in Serbia astadi nu mai multu voluntari, fora arma si in costume civili, ci — bataliune uniforme si in completa armatura vinu, trecendu prin Romanfa si pe la Cladova peste Dunare, si implu taberele dela Ciupria si Paracinu, postandu-se in faci'a armatelor turcesci si formandu dejá de pre acuma armat'a de ocupatiune pentru Bulgaria, si asiá — deslegandu in fapta cestiunea cea grea si fatale, a garantiei prin ocupatiune de teritoriu turcescu!

Si — Europa se uita; si — noi Austro-magiarii, cei-ce atât'a strigaramu si injuraramu pre Muscalu si incuragiarumu pre — camaradulu si fratele Turcu, noi — inca ne uităm, inca vedem, cum ostirile muscale se apropia chiar spre gurile — nu ale Dunarei, colo diousa la Marea-négra, ci spre gur'a Tisei, a arteriei vitali tocmai a magiariunei, a magiariinei carea de 10 ani este columu'a principale a Monarchiei si a Tronului adisburgicu, si carea — nu o data a pretinsu, si inca si astadi crede că, ea este regulatorulu echilibrului europeu si conditiunea de pace, de ordine si progresu si civilizatiune in acesta parte a lumii, — da, noi domni stepanitori magiarii absoluti peste o țieră unitaria de 6000 mile patrute, cu peste 15 milioane de poporu, cātu numai se pôte de bine legatu priu legi sancionate si jurate de MSa Franciscu Iosefu Regele nostru, si cātu numai se pôte de bine concentratu in masle nostre, manele de feru ale lui Tizza, si — tota noi, stepanitori indirecti, adeca prin maestrif'a si cutesarea nostra traditionala, si priu presiunea seu propriamente manevrarea istieia cu acesta țieră si putere si cu popórele ei, stepani si despunetori si peste celelalte 6000 de mile patrute si 21 de milioane de sufiete cristiane, cu o armata de peste unu milionu de soldati si de „honvédi,“ armati si deprinsi si insudetiti non plus ultra, ce abia astéptă comand'a nostra pentru ca să se arunce ca unu orcau infricosiatu asupra Russiei si — măcar a lumii întrege, si s'o prefaca in in postări si palbere! — noi, potericii universului, noi cari nu mai avem paruchia, („a magyarok nemszen párja!“) noi despre cari dejá sete Europa că — nu ne mai multumim cu un'a, cu doue, cu diece țiere, ca — nu mai incapem inru atât'a cu minunat'a nostra politica de magiarizare, carea — dejá ne-a facutu in diece ani din cinci — peste cinci spre diece milioane — pe hărtia, — noi, noi si totu noi; noi ne uităm, vedem cum prepaditulu de Muscalu ni se apropia de gutu, apucandu-se să sagramme mai antaiu pre fratele nostru turcu, dup' aceea nemedlocitu pre noi! — „ne uităm, vedem, si ț — tacem!!!... N'avem nici voce, nici fapta!... Dar — ce ar si ajunge cuventulu in faci'a volniciei?!“ Ba dora ca

de satisfacțiune, *Rodich* și *Mollinary* mane voru intră în Bosnia și Hertiegovina, să ni ocupe pasciune pe sém'a caprelor și unu teritoriu minunatu, o *indóuedecita Crivoscia!* tocmai buna d'a face rescóla ori candu va vré, și apoi d'a chiamá și la noi pre Muscalu pentru eliterarea din jugu a slavismului, casi astadi în Turcia!...

Da, asiá stánu noi astadi. Russia de já sub amistiéu și-ocupa positiunile militari pe teritoriulu turcescu, în spínarea nóstra, și pe Cratiunu ori pe anulu nou pacificulu Imperatoré *Alessandru* o sè dechiare resbelu „mal-tratatei de mórte prin Europa Turcés; éra noi — facemu bugetu, tienemu discursuri lunge, alergámu la venatóre, pregatimu copiloru jucarele de cratiunu, incaldimu bine și ne punemu langa captoriu și cugetámu cu tienéla: ce bine este a casa! Dar pe langa acést'a — injurámu barbatesce pre Muscalu și poftimu barbatesce totu binele Turcului, care atátu de minunatu se bate pentru înteresese nóstre! De o data insa o sè audimu că: Rusulu a batutu pre — bunulu nostru vecinu și a ocupatu tóte tierete slave de la Dunare spre Médiadi, și atunci, — apoi atunci noi, eroicii magiari, o sè ne spariámu fórté tare; ér istori'a o sè scrie despre noi: „trop tard!“ — Acést'a o sè fie — incheierea cestiunei orientali!“

Asia se vaiera și asiá și marturisesce magiarulu însusi ticalós'i'a, pre carea noi de multu amu avisat'o și constat'o!

Ei, dara sò pricepem și motivulu directu alu acestei vaierári desperate.

Inca sub 27 nov. se telegrafá din Constantinopole chiar dlui *Andrássy*, că — „barbatii de statu ai Turciei de já si-au căsigatu convingerea, cumca nieri un'a dintre poterile mari nu se va espune seriosu în contra planurilor de reforme prin autonomisare, și de garantia prin ocuparea provinciilor turcesci, și cumca chiar acele poderi ce facu cvasi opozițiune, (firence: Anglia și Austro-Ungaria,) o facu pentru scopuri egoistice și sunt gat'a a intrá în tranzactiuni cu Muscalulu. De acé deci Port'a nu si mai face iluziuni de aliantie și vede că are sè remana sen-gura izolata!“

Organulu dlui c. *Andrássy* din Viena, „T. Presce“ la acésta depesia striga: „Éca, vedeti, ce vai de noi érá, déca noi, séu adeca diplomat'i'a austro-magiara, se lasá amagita de — perfidulu *John Bull!* Unde am stá noi acuma! Patriotulu se îngrozéce a și cugetá la acésta!“

Reporturile lui *Salisbury* cátra Regimulu seu d'alta parte, se dice că ar sun'a, cumca — „nu s'd'a se radimá pre Austria, căci ea este sfasiata și ce restuna din ea, este numai fanfaronad'a magiara, carsa cheltuesce sutele de mii din fundurile disponibili, pentru d'a bate tóca a nebun'a, casi studentii demonstranti cu simpatihete turce și *Szends Béla* cele 217 mii de honvéd'i — pe hártia!“

Si aceste vedindu-le și recugetandu-le bietii patrioti politici marodi din s'ól'a lui *Deák*, cari totu mai pastréza câte unu picu de seriositate din copilar'i'a lor, firence că-si baga capulu în saculu de cenusia și — canta și se canta desperati! Ei, în sentulu și cu ochii cătu de micei lor priceperi, incepu a vedé de já completa coalitiunea Austriei cu Russia, și inca prin modilocirea marelu lor în simplitate și orb'a c. *Andrássy*, pentru ocuparea Bosniei și Hertiegovinei! Ei — n'au uitatu istori'a din *Schlesswig-Holstein*, unde tocmai asiá interveniserámu cu Prussia, de unde apoi fuserámu scosi cu rusine și batuti bine!

Vai nóa, gloriosiloru magiari, cari posedem grat'i'a Monarchiului eschisiminte și prin *Andrássy* și sistem'a nóstra dualistica dispunemu de Monarchia absolutu, — vai nóa ce reu am ajunsu, căta dauna și rusine atra-

serámu asupra-ni, for'a avé sub sóre poporu sinceru. amicu și binevoitoriu!

Hui, ce negru este venitorulu! Tóte câte ni le-a predisu *Babesiu*, în Dieta și prin gazete, tóte bine ni se desfasiura de já ca reali și neevitabili naintea ochiloru! —

Varietati.

† (*Elena Tatucu*, nasc. *Cogea*.) soci'a parochului romanu gr. or. din Oravitia rom. *Nicolau Tatucu*, o femeia de rare virtuti, de toti căti o conosciu amata și stimata, în etate abia de 20 ani, dup'e casatória fericită de 4 ani, în 15 nov. a. c. dupa unu morbu grave reposá intru Domnulu și mercuri în 17 nov. v. fu petrecuta de o mare multime de poporu din locu și de prin prejurul la odihna eterna, tóti deplangend'o, toti oftandu din profundulu animei: *sè-i fie tieren'a usióra și memori'a binecuvéntata!* Afara de machnitolu sociu, reposat'a a mai lasatu în doiu și intristare pe unic'a sa copolitia *Emilia*, în etate de 2 ani. —

† (*Necrologu*.) Zelosulu preotu din Chertisiu în protopresbiteratul Ienopolei — *Alessandru Gergariu*, dupa unu morbu greu de câte-va septemane, a reposatu în etate de 51 de ani, lasandu-si soci'a veduva cu dóue ffico și unu fiu în lacrima și doliu. — Immormentarea i s'a facutu la 7 nov. prin 9 preoti confrati ai reposatului. — Publiculu coadunatu la acésta trista solenitate compusu din amicii și poporeni adormitului — a doveditu din destulu iubirea, de carea densula sa bucuratu fiindu în viétia.

Odiu sè-lu odihnéscă cu dreptii! —

— (*In Diet'a Ungariei*) la desbaterea generale asupra bugetulu cultulu și instructiunei publice, intrevenira episode fórté gravi pre cari insa pentru lips'a de spaciu nu le poterámu apretiu în acestu nru, ci trebui sè le amenámu pentru celu venitoriu. —

Publicatiuni tacsadili.

CONCURSURI.

Pentru vacant'a parochia din comunitatea *Damosiu*, protopresbiteratul Pestesiuului, cu terminu pana la 28 dec. st. v. în care diua va fi si alegerea.

Parochia este de clas'a a III. și emolumentele:

1. Dela 75 de case câte una vica de cucurdiu sfarmatu, din care insa a trei'a part'e cade în plat'a cantorelui.

2. Folosirea de 11 $\frac{1}{2}$ jugere pamentu paduretiu, și stolele indatinate. Preotulu aiesu se va îngriji singuru de locuintia, de óra-ce casa parochiala lu assiste.

Doritorii de a ocupá acésta parochia sunt avisati a-si tramite recursele subscrisului, adresandu-le Comitétulu parochiale, posta ultima *Évesd*.

Lugosiulu-de-sus, 21 nov. v. 1876. —

Comitétulu parochiale.

în cõntielegere cu: *Teodoru*

1—3 *Filipu*, mp. adm. stratoré ppecu.

Pentru vacant'a parochia din *Jarcosiu* în protopresbiteratul Buteniloru, de ódata și pentru statiunea invetiatorésca de acilea, ambinate la olalta, se escrie concursu cu terminu pana la 12/24 dec. a. c. în carea dia va fi si alegerea.

Venitele acestoru posturi imbinate se specifica în urmatóriele: $\frac{1}{2}$ sesiune de pamentu, biru și stola dela 60 case, cartiru liberu în cas'a scólei, 63 fl., salariu invetiatorésca, 8 sinice de bucate și 8 stengini de lemne.

Recurintii si voru substerne recursele lor pe calea oficiului protopresbiterale.

Jarcosiu, la 14 nov. 1876.

Comitétulu parochiale,
cu scirea mea; *Constantinu*
1—3 *Gurbanu*, mp. protopresbiteru.

Pentru statiunea invetiatorésca din comuna *Hodisiu*, Comitétulu Aradu, inspectoratul Buteni, prin acésta se deschide concursu cu terminu de alegere pe 13/25 dec. 1876. Cu acésta statiune sunt impreunate urmatóriele emolumintele:

a) Cortelu liberu și gradina de legumi;

b) $\frac{1}{2}$ de sesiune pamentu;

c) 6 hectl. 14 l. 90 c. l. grâu și tota atáta cucur diu;

d) 15 m. 17 c. m. lemne.

e) 120 fl. v. a. bani în numerariu.

Recurintii au a-si tramite recursele lor instruate conformu statutulu org. celu multa pana în 12/24 dec. a. c. comitétulu parochiale adresandu-le subsemnatulu inspectoru cercualu de scóale în Buteni.

Comitétulu parochiale,

în cõntielegere cu: *Isidoru*
Popescu, mp. inspectore cerc.
de scóle.

1—3

Conformu ordinatiunei venerabilulu consistoriu aradanu sub nrulu 2770/599. sc. 1876 se escrie concursu pentru deplinirea statiunei invetiatoresci rom. din *Arad-Gaiu*.

Emolumintele sunt: 300 fl., 4 orgii de lemne, cvarteru liberu.

Doritorii de a ocupá statiunea acést'a, sè-si tramite recursele instruate cu documente despre absolvirea preparandiei, testimoniu de cualificatiune și atestatu de moralitate, în subscrisul în Aradu pana în 5/17 dec. candu va fi si alegerea la faci'a loculu în Gaiu.

Aradu, 22 nov. 4 dec. 1876.

Ioan Ratiu, mp., protopopulu Aradului
ca inspect. cerc. de scóle. 1—3

Nr. 306.

Se deschide concursu pentru ocuparea vacant'ei parochie din *Grosi* în protopopiatulu Totvaradiei, Comitétulu Aradului, cu terminu pana în 28 novembre a. c. st. v. candu se va tiené si alegerea.

Emolumentele sunt: diumatate sesiune de pamentu estravilanu, stola indatinata, și dela 120 de case câte una masura de cucurdiu sfarmatu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si tramite recursele instruite dupa statutulu org. dlui protopopu *Josifu Babesiu* în Totvaradia pana la terminulu indicatu.

Grosi, în 15 noembrie 1876.

Comitétulu parochiale,

în cõntielegere cu dlui protopopu tractualu.

2—3

Nr. 307.

Pentru ocuparea parochiei a. a. *Saliste*, în protopopiatulu Totvaradiei, Comitétulu Aradului, venita vacante prin abdicarea preotulu *Senesie Cocubda*, se escrie concursu pana în 6 decemv. a. c. st. v. candu se va tiené si alegerea.

Emolumentele sunt: 10 jugere de pamentu estravilanu; $2\frac{1}{2}$ jugere intravilanu, stola indatinata și dela 66 case, cátu una masura de cucurdiu sfarmatu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si tramite recursele instruite dupa statutulu org. protopopulu tractualu *Josifu Babesiu* în Totvaradia pana la óra indicata.

Saliste, în 10 nov. v. 1876.

Comitétulu parochiale,

în cõntielegere cu protopopulu tractualu.

2—3